

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. Ł. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (zaliczono wnioskodawcy staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat , 10 miesięcy i 4 dni).Organ rentowy uznał za udowodnione 25 lat , 2 miesiące i 13 dni stażu ubezpieczeniowego.

/decyzja k.12 plik I akt ZUS/

W dniu 26 września 2017 r. pełnomocnik A. Ł. złożył odwołanie od w/w decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie A. Ł. prawa do emerytury. W treści uzasadnienia wskazano, że wnioskodawca podczas zatrudnienia w Krajowej Państwowej (...) Oddział w Ł. w okresie od 25 czerwca 1976 r. do 31 lipca 1986 r. (za wyjątkiem służby wojskowej) wykonywał obowiązki pracownicze mechanika kanałowego, a praca ta zaliczana jest do prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Ponadto organ rentowy niesłusznie nie zaliczył A. Ł. okresu odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej od 25 października 1976 r. do 14 listopada 1978 r. i to pomimo faktu ,że powrócił on do pracy w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby.

/odwołanie k.2-3/

W odpowiedzi na odwołanie , która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 12 października 2017 r. , pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego odrzucenie. W treści odpowiedzi wskazano , że wprawdzie wnioskodawca udowodnił 25 lat stażu pracy w warunkach szczególnych , to jednak do warunków szczególnych zaliczono mu jedynie 11 lat, 10 miesięcy i 4 dni tj. okres zatrudnienia w P. P. od 19 sierpnia 1986 r. do 31 grudnia 1998 r. (z wyłączeniem okresów niezdolności do pracy).

/odpowiedź na odwołanie k.15 – 16/

Na rozprawie w dniu 14 marca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zaliczenie A. Ł. do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu świadczenia przez niego pracy od 15 listopada 1978 r. do 31 lipca 1986 r.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że błędnie w odpowiedzi na odwołanie wnoszono o odrzucenie odwołania.

/protokół rozprawy z dnia 14 marca 2018 r. , płyta CD k.39/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. Ł. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 10 sierpnia 2017 r. A. Ł. złożył wniosek o emeryturę , po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1 - 4 odwrot plik I akt ZUS , decyzja k.12 plik I akt ZUS/

A. Ł. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował ponad 25 lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego (25 lat , 2 miesiące i 13 dni).

/okoliczność bezsporna/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w wymiarze 11 lat 10 miesięcy i 4 dni (uwzględniono okres od 19 sierpnia 1986 r. do 31 grudnia 1998 r. tj. okres zatrudnienia w P. P.).

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 3 września 1973 r. do 31 lipca 1986 r. A. Ł. zatrudniony był w Krajowej Państwowej (...), Oddziale w Ł..

/świadcstwo pracy k.7 – 7 plik I akt ZUS/

Od 3 września 1973 r. do 24 czerwca 1976 r. A. Ł. był uczniem (...) przy (...) (na podstawie umowy o naukę zawodu mechanika kierowcy z dnia 20 czerwca 1973 r.) i w okresie tym odbywał praktyki zawodowe na terenie zakładu pracy.

W dniu 25 czerwca 1976 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki pracownicze mechanika pojazdów samochodowych (na podstawie umowy o pracę z dnia 25 czerwca 1976 r.) i takie też obowiązki wykonywał do momentu rozpoczęcia odbywania zasadniczej służby wojskowej.

W okresie od 25 października 1976 r. do 14 listopada 1978 r. A. Ł. odbył zasadniczą służbę wojskową , a po jej zakończeniu powierzono mu obowiązki pracownicze mechanika napraw pojazdów samochodowych (na podstawie umowy o pracę z dnia 15 listopada 1978 r.).

/zeznania wnioskodawcy min.00:48:13 – 00:48:52 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:59 – 00:20:00 rozprawy z dnia 14 marca 2018 r. , płyta CD k.39 , dokumentacja osobowa wnioskodawcy k.7-14/

Od dnia 15 listopada 1978 r. wnioskodawca świadczył pracę mechanika napraw pojazdów samochodowych, a obowiązki te wykonywał w systemie zmianowym, w brygadach pracujących wyłącznie w kanałach remontowych. Zakład pracy dysponował taborem liczącym około 150 samochodów, które ze względu na znaczną eksploatację, ulegały częstym awariom. Na kanale remontowym mieściły się co najmniej 2 samochody, a do każdego z nich było przypisanych 2 mechaników. Wnioskodawca naprawiał samochody marki S. 25 , S. (...) oraz S. (...) , a do jego podstawowych obowiązków pracowniczych należała wymiana bądź naprawa skrzyń biegów, wałów napędowych, mostów, czy też resorów. Specyfika awarii ww. elementów sprawiała , że mogły one zostać naprawione , czy też zdemontowane wyłącznie z poziomu kanału remontowego. A. Ł. nie zajmował się dokonywaniem napraw innych podzespołów , gdyż za naprawę innych niż ww. elementów byli odpowiedzialni inni pracownicy, m.in. zatrudnieni w zakładzie pracy elektrycy , lakiernicy , czy też spawacze . Wnioskodawca nie zajmował się jazdami próbnymi po dokonanych naprawach (czynnościami tymi zajmowali się zatrudnieni w zakładzie pracy piloci), jak również nie był członkiem pogotowia technicznego wyjeżdżającego do awarii samochodów znajdujących się w trasie.

/zeznania świadków : A. W. min.00:23:29 – 00:36:06 , J. K. min.00:36:48 – 00:46:08 , zeznania wnioskodawcy min.00:48:13 – 00:48:52 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:59 – 00:20:00 rozprawy z dnia 14 marca 2018 r. , płyta CD k.39 , dokumentacja osobowa wnioskodawcy k.7-14/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia

1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie, którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą w szczególności prace wymienione w dziale XIV (zatytułowanym „Prace różne”) pod poz. 16 „, prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych ”.

Należy także wskazać, iż prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia

z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Stosownie zaś do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl §2 ust.2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja §2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778).

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawcy w Krajowej Państwowej (...) Oddziale w Ł. tj. od 15 listopada 1978 r. do 31 lipca 1986 r. zajmował się on wyłącznie naprawami samochodów w kanałach remontowych. Wnioskodawca naprawiał samochody marki S. 25, S. (...) oraz S. (...), a do jego podstawowych obowiązków pracowniczych należała wymiana bądź naprawa skrzyń biegów, wałów napędowych, mostów, czy też resorów. Specyfika awarii ww. elementów sprawiała, że mogły one zostać naprawione, czy też zdemontowane wyłącznie z poziomu kanału remontowego. Co również istotne, A. Ł. nie zajmował się dokonywaniem napraw innych podzespołów, gdyż za ich naprawę byli odpowiedzialni inni pracownicy zatrudnieni w zakładzie pracy, tacy jak elektrycy, lakiernicy, czy też spawacze.

Po doliczeniu ww. okresu, wnioskodawca legitymuje się zatem stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat.

Reasumując, ubezpieczony spełnił wszystkie warunki wymagane do przyznania prawa do emerytury na podstawie art.184 ust.1 ww. ustawy o emeryturach i rentach

- ukończył 60 lat – 21 lipca 2017 roku,
- do 31 grudnia 1998 roku ma ponad 25 lat stażu pracy,
- nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego,
- do 31 grudnia 1998 roku wykazał staż pracy w szczególnych warunkach ponad 15 lat.

Zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 ww. ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 10 sierpnia 2017 r., a zatem zasadnym było przyznanie mu prawa do emerytury począwszy od dnia 1 sierpnia 2017 r.

Wobec powyższego Sąd, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2017 r., o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz A. Ł. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz.1800 ze zm.)

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.

S.B.